

(On)bewust preventief

Eén op de twaalf contacten met de huisarts betreft primaire preventie van hart- en vaatziekten

Mieke Cardol, Henk van Weert, François Schellevis

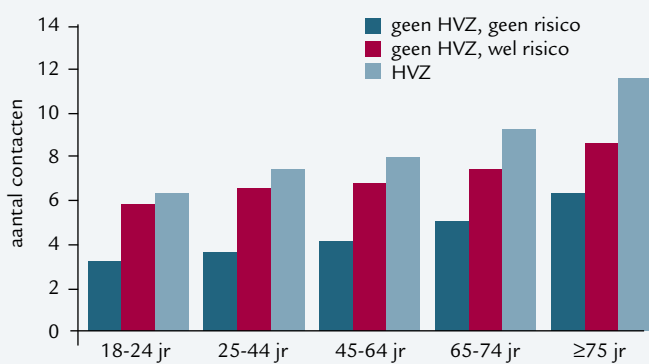
Hoewel het duidelijk is dat bevordering van gezond gedrag en preventie substantiële gezondheidswinst voor patiënten kunnen opleveren, verschillen huisartsen van mening over de vraag welke preventieactiviteiten tot hun terrein behoren. Zij voeren het tijdsbeslag en vraaggestuurde zorg wel aan als argumenten tegen systematische preventie. In deze rubriek geven wij aan wat huisartsen nu al doen aan primaire preventie van hart- en vaatziekten (HVZ).

Primaire preventie in de praktijk: hart- en vaatziekten

Primaire preventie van hart- en vaatziekten betekent dat huisartsen bij patiënten extra alert zijn op risicofactoren en deze adequaat behandelen. De belangrijkste risicofactoren voor hart- en vaatziekten zijn: hypertensie, overgewicht, hypercholesterolemie en diabetes mellitus. Bij wijze van eerste inventarisatie onderzoeken we contactfrequenties en de soort medicatie die huisartsen voorschrijven in relatie tot deze risicofactoren. Mensen met risicofactoren hebben bijna evenveel contacten met de huisarts als patiënten met hart- en vaatziekten (figuur 1).

Ook al zijn er enorme uitschieters, het aantal contacten loopt duidelijk op met het aantal risicofactoren (tabel). Negen van de 10 mensen hebben geen risicofactoren voor hart- en vaatziekten,

Figuur 1 Gemiddelde contactfrequentie (alle face-to-face-contacten) in 2001 per leeftijdsgroep vanaf 18 jaar, naar risicofactoren en naar hart- en vaatziekten (n=289.692)

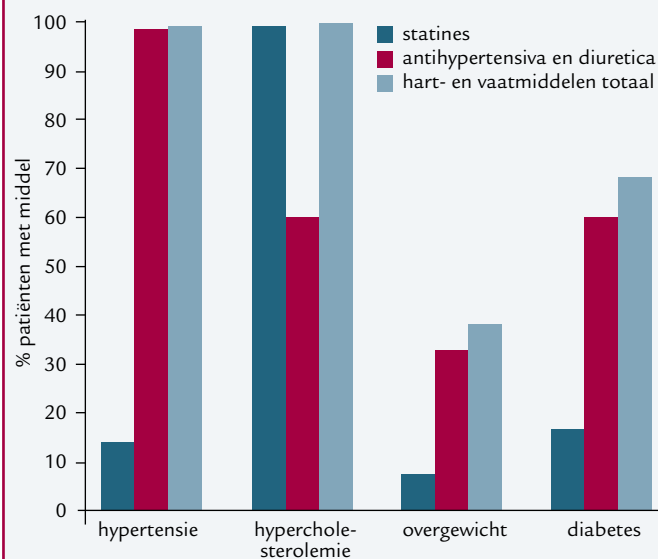
Tabel Gemiddeld aantal huisartscontacten in 2001 van mensen zonder hart- en vaatziekten naar aantal risicofactoren (n=289.692)

Aantal risicofactoren	Percentage patiënten	Gemiddeld aantal contacten
0	89,7	4
1	8,9	7
2	1,3	9
3	<0,1	11
4	<0,1	15

maar als er sprake is van risicofactoren gaat het in 63% van de gevallen om hypertensie (niet in tabel).

Figuur 2 laat zien dat een aanzienlijk deel van de patiënten zonder hart- en vaatziekten preventief medicatie krijgt voorgeschreven tegen hart- en vaatziekten, vooral daar waar het hypertensie of hypercholesterolemie betreft.

Figuur 2 Personen zonder HVZ die in een jaar medicatie krijgen voorgeschreven naar risicofactor en soort medicatie

In het totaal is bijna 8% van alle face-to-face-contacten van patiënten met huisartsen een contact vanwege hypertensie, hypercholesterolemie, overgewicht en/of diabetes mellitus zonder dat er sprake is van hart- en vaatziekten. Deze contacten kunnen worden opgevat als activiteiten van huisartsen om hart- en vaatziekten te voorkomen of uit te stellen. Omdat we voornamelijk contacten met de huisarts zelf analyseerden, was onze benadering waarschijnlijk conservatief, aangezien veel preventieve activiteiten in huisartsenpraktijken worden verricht door ondersteunend personeel. Bewust of onbewust, gewild of ongewild, primaire preventie is een omvangrijk onderdeel van het handelen van huisartsen.

De hier beschreven analyses zijn uitgevoerd op LINH-gegevens in het kader van de Tweede Nationale Studie naar ziekten en verrichtingen in de huisartspraktijk (www.nivel.nl/nationalestudie). LINH is een project van NIVEL, WOK, LHV en NHG. In 2001 participeerden ruim 120 huisartsenpraktijken. Zie voor meer informatie over LINH en over de hier beschreven gegevens: www.linh.nl. Reacties naar info@linh.nl.